

ASSIGNATURA: **Atenció al Pacient Politraumàtic i Atenció al Pacient Crític Quirúrgic**

MATÈRIA:

DEPARTAMENT: CIRURGIA I ESPECIALITATS QUIRÚRGIQUES

UNITAT:

CRÈDITS
TOTALS: 4,5

COORDINACIÓ: : Dr. Antoni Sabaté Pes

PROFESSORAT: Dr. C. Bartolomé
Dr. S. Biondo
Dra. A. Dalmau
Dr. T. Domingo
Dr. J. Fabregat
Dra. L. Garcia Huete
Dr. T. Gracia
Dr. X. Ariza
Dr. E. Jaurrieta
Dra. M. Koo
Dr. V. Mayoral
Dr. R. Pi
Dr. A. Rafecas
Dr. E. Ramos
Dr. A. Sabaté
Dra. Villalonga

Objectius Generals:

La atenció crítica del pacient politraumàtic i del pacient quirúrgic adquireix una importància cabdal, ja que la complexitat dels procediments quirúrgics i la patologia mèdica associada (comorbilitats) requereixen de una atenció especialitzada. Per tant aquesta assignatura optativa té com objectius:

1. La introducció a las bases fisiopatològiques de la descompensació dels òrgans i sistemes corporals, en especial de les funcions cerebrals, cardíacues, respiratòries i renals.
2. Introduir al estudiant en la complexitat del diagnòstic i del tractament del pacient politraumàtic i de les descompensacions greus en el intraoperatori i en el postoperatori. Adicionalment s'introdueix al estudiant en la tecnologia que permet monitoritzar l'estat fisiològic dels pacients que requereixen atenció crítica.

3. Efectuar una immersió del estudiant en la estructura i organització de les unitats d'atenció crítica: postoperatoria i de reanimació urgent, incloent-hi el equip d'atenció de la aturada cardiorespiratoria.

Objectius Específics:

1. Atenció bàsica i avançada de la Reanimació CardioPulmonar. Habilitats en la utilització dels mètodes de control de la via aèria.
2. Coneixement de la fisiologia, de la fisiopatologia, del diagnòstic i del tractament de les alteracions cardiovasculars, respiratòries, renals i cerebrals en el curs del postoperatori del pacients.
3. Introduir a l'estudiant en les bases de la atenció del pacient amb traumatisme cranioencefàlic i del pacient amb politrauma generalitzat.
4. Atenció pre-intra-postoperatoria del pacient geriàtric
5. Bases de la nutrició en el pacient crític
6. Coneixement de les complicacions infeccioses greus, i de les alteracions hematològiques, de la coagulació i del sistema immunitari en el pacient postoperat.
7. Valoració i tractament de les injúries degudes a la inhalació de substàncies sòlides, de gasos tòxics o de líquids.
8. Coneixement de les diverses modalitats de la monitorització i instrumentació mèdica i quirúrgica en el pacient crític.

Classes Teòriques

1. Reanimació cardiopulmonar bàsica i avançada. Protecció dels òrgans vitals de la isquèmia. Manteniment de la circulació. Situacions especials: hipotèrmia, ofegat, inhalació de gasos tòxics, injúria elèctrica. DRA. DALMAU
2. Bases de la fisiologia en el pacient operat. Prevenció i control del estrès quirúrgic. Fisiopatologia i diagnòstic de les descompensacions cardiocirculatories en el postoperatori. Concepte de convalescència i fatiga. Recuperació accelerada postoperatoria DR.SABATE
3. Monitorització de la funció cardiovascular. Cateterització venosa central, arterial sistèmica i pulmonar. Ecocardiografia transesofàgica. Mètodes invasius i no invasius de registre del cabal cardíac. DR.SABATE
4. Bases de la fisiologia respiratòria en el pacient operat. Fisiopatologia i diagnòstic de les descompensacions ventilatòries en el postoperatori. Complicacions cardiopulmonars greus. Aspiració broncopulmonar. DRA. VILALLONGA
5. Embolisme Pulmonar en el intra i postoperatori. Fisiopatologia. Embolisme aeri. Tromboembolisme. Afectació de territoris arterials (embolisme paradoxal). Pacients i Procediments de risc embòlic. Profilaxis tromboembòlica. Diagnòstic

- del tromboembolisme en el pacient operat. Tractament durant la descompensació aguda cardiorespiratoria. DR.PI
6. Tractament de la Insuficiència respiratoria. Intubació traqueal. Traqueostomia percutanea. Assitència ventilatoria. Monitorització de la respiració assistida. DRA. VILALLONGA
  7. Insuficiència renal postoperatoria. Fisopatologia. Prevenció. Tractament substitutiu: diàlisi peritoneal, hemofiltració i hemodialisis. DR. RAMOS
  8. Infeccions greus en l'ambit del pacient operat i del pacient urgent. Sepsis postoperatoria. Diagnostic: obtenció de cultius. Maneig de la antibiòticoterapia en els pacients amb fracàs multiorgànic. Criteris d'aïllament. Atenció del malalt amb infecció septicà i descompensació crítica. DR.ARIZA
  9. Descompensació de la funció hepàtica i cirurgia. Fisiopatología de la alteració de la funció hepàtica. Valoració de la hemostasia i coagulació. Risc operatori. Prevenció. Maneig apropiat de la teràpia substitutiva sanguínea. Pronostic. DR. RAFECAS
  10. Pacient geriàtric. Canvis en la Fisiologia cardiocirculatoria i respiratoria del pacient geriàtric. Atenció preoperatori. Maneig intraoperatori i postoperatori. Atenció dels procediments quirúrgics urgents: fractura de fémur. Complicacions relacionades amb la absorció de ciment. DR. DOMINGO
  11. Procediments abdominals urgents. Diagnostic. Valoració del risc dels pacients. Tractament quirúrgic. Control del postoperatori. DR. BIONDO
  12. Complicacions quirúrgiques greus. Fallida de les anastomosis. Isquèmia intestinal. Fistules biliars-pàncreàtiques. Evisceració. Síndrome compartimental abdominal. DR. FABREGAT
  13. Procediments cardiovasculars urgents. Cirurgia Cardíaca i Aòrtica. Valoració del risc dels pacients. Maneig intraoperatori. Control del postoperatori. DR.GRACIA
  14. Atenció integral del politraumatitzat.. Atenció bàsica. Priorització de procediments. Prevenció de les descompensacions agudes. Afectació de la medulla espinal. Embolisme gras, Fractures costals. Hemo-neumotorax a tensió. Contusió cardiopulmonar. Sagnat retroperitoneal. DRA. KOO
  15. Traumatisme craneoencefàlic greu. Valoració neurològica. Diagnostic. Tractament. Monitorització de la pressió intracraneal. Electroencefalografia diagnòstica. DRA. GARCIA HUETE

16. Nutrició en el pacient crític. Necessitats energètico-proteiques del pacient crític. Nutrició enteral i parenteral. Indicacions. Avantatges i inconvenients d'ambdues tècniques. Vies d'administració i Complicacions. DR. JAURRIETA

17. Reacció al·lèrgica greu. Fisiopatologia. Diagnòstic de sospita clínic. Proves diagnòstiques de confirmació. Tractament immediat. Causes més comuns: fàrmacs, aliments, substàncies ambientals: caucho-latex. Prevenció. DRA. DALMAU

18. Fàrmacocinètica i fàrmacodinàmia en el pacient crític. Sedació, analgesia en el pacient crític. Monitorització de la funció cerebral cortical. Escalles de sedació. Interaccions medicamentoses. DR.MAYORAL

19. Atenció crítica del pacient intoxicat. Diagnòstic i Valoració inicial. Mètodes de determinació de la toxicitat. Fàrmacs. Organofosforats. Drogues socials. Tractament. Pronòstic. DR.BARTOLOME

Avaluació:

Continguts:

Objectius de la assignatura: coneixements teòrics i pràctics

Procediment:

1. 10 casos clínics relacionats amb les classes teòriques, amb tres preguntes de resposta curta per cada cas.
2. Assistència obligatòria a les pràctiques

Recursos d'aprenentatge i metodologies docents:

1. Classes teòriques estructurades en forma de seminaris
2. Taller de habilitat en punció venosa i maneig de la via aèria als Quirofans
3. Pràctiques de valoració, diagnòstic i observació de tractament a les distintes àrees de atenció crítica:
  - Unitat de Reanimació Posquirúrgica
  - Unitat de Reanimació d'Urgències
  - Unitat fixa i mòbil d'atenció de la Aturada Cardiorrespiratòria